Lietas arhīva Nr. K71-0267-19/26
ECLI:LV:VRT:2019:0328.11170039018.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2019.gada 28.martā

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese G.Širaka,
ar sekretāri /pers. B/,
piedaloties prokuroram /pers. C/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē paātrinātā procesa kārtībā krimināllietu /pers. D/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta.

Aprakstošā daļa

Apsūdzētais /pers. D/izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas, šādos apstākļos:

ar Gulbenes rajona tiesas 2017.gada 27.oktobra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 312.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu sodīts ar piespiedu darbu uz 160 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem un 24 dienām. Spriedums stājies spēkā 2017.gada 7.novembrī.

/pers. D/ 2018.gada 11.novembrī ap plkst. 02.46 Gulbenes novada, Galgauskas pagasta Galgauskā, Galgauskas kultūras nama teritorijā bez tiesībām vadīt transportlīdzekli, jo transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas ar augstāk minēto spriedumu, vadīja automašīnu Toyota Carina, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tādējādi izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar šādām darbībām apsūdzētais /pers. D/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. D/ savu vainu visā viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta atzina. Izdarīto nožēloja.

Tiesas sēdē apsūdzētais lūdza tiesu pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt, jo viņš savu vainu atzīst pilnībā. Procesuālās sekas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas gadījumā apsūdzētajam ir saprotamas.

Tiesa izskaidroja apsūdzētam pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālās sekas. Pierādījumu pārbaudes neveikšanai piekrita arī prokurors.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais /pers. D/ atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu, apsūdzētais piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, tiesa, uzklausot prokurora viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, pieņēma lēmumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Tiesa atzīst par pilnībā pierādītu apsūdzētā /pers. D/ vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 312.panta un, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu, šajā daļā pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 312.panta, jo apsūdzētais izvairījās no tiesību ierobežojošā soda izciešanas - vadīja transportlīdzekli, lai gan tiesības to darīt viņam tika atņemtas ar tiesas spriedumu.

Apsūdzētā vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta un viņš par tā izdarīšanu ir sodāms.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta regulējumu, nosakot apsūdzētam piemērojamā soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Izvērtējot soda veidu un tā apmēru, tiesa vadās arī no Krimināllikuma 35.panta otrās daļas un piemēro tādu sodu, lai tas sasniegtu likumā noteikto mērķi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu, tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. D/ personu raksturojošie dati.

Pārbaudot apsūdzētā personību, noskaidrots, ka viņš ir iepriekš piecas reizes sodīts: 2015.gada 7.augustā ar Gulbenes rajona tiesas spriedumu ticis notiesāts pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 100 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Kopš 2015.gada apsūdzētais četras reizes ticis notiesāts par identiskiem noziedzīgiem nodarījumiem gan pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un 312.panta, gan pēc Krimināllikuma 312.panta (lietas 27., 41.-42.lapa). Pēdējo reizi ar 2019.gada 25.janvāra Vidzemes rajona tiesas spriedumu notiesāts pēc Krimināllikuma 312.panta ar galīgo sodu piespiedu darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz desmit mēnešiem un 9 dienām. Piespiedu darba soda izciešanā ieskaitītas atrašanās aizturēšanā no 2019.gada 23.janvāra līdz 2019.gada 25.janvārim – 16 piespiedu darba stundas (lietas 43.lapa). Piespiedu darbu /pers. D/ pilnībā nav izcietis, atlikušas neizciestas 56 stundas, soda izpildes laikā saņēmis vienu brīdinājumu par pieļautajiem pārkāpumiem no probācijas dienesta (lietas 40.lapa). Pēdējo reizi administratīvi sodīts 2019.gada 8.janvārī pēc Latvijas APK $149.^4$ panta 14.daļas, $149.^{24}$ panta 21.daļas, $149.^{24}$ panta otrās daļas ar naudas sodu EUR 90 apmērā, naudas sods nav nomaksāts (lietas 41.lapa). Neprecējies, apgādībā personu nav (lietas 18.-19.lapa). Pēc paša vārdiem strādā un dzīvo Gulbenē.

Tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Augstākā tiesa Senāta Krimināllietu departamenta nolēmumā lietā Nr.SKK- 232/08 norādījusi, ka apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmo punktu, apsūdzētā /pers. D/ atbildību pastiprinošs apstāklis - noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgā nodarījuma recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret jurisdikciju.

Krimināllikuma 312.panta sankcija paredz sodu- brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar

piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Augstākās tiesas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumā ir izteiktas šādas rekomendācijas vienveidīgai tiesību normu piemērošanai soda noteikšanā: „Tiesai jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu kriminālsoda mērķa sasniegšanu. Lemjot par vainīgajiem piespriežamā kriminālsoda veidu un mēru, par iespēju notiesāt personu nosacīti, atbrīvot personu no kriminālatbildības un soda, par vieglākā soda piemērošanu, nekā likumā paredzētais, par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu nepilngadīgajiem, (..), kā arī piemērojot citas krimināltiesību normas, tiesām jāievēro kriminālsoda mērķi. Tiesām jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu (1); noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu (2); aizsargās sabiedrisko drošību (3); atturēs citu personu no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas (4); sekmēs notiesāto personu resocializāciju (4).” *(sk. http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesnesu-kopsapulculemumi/kriminallietu-departaments-un-palata/)*.

Tiesa ņem vērā arī Augstākās tiesas nolēmumos izteiktās atziņas, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana nesasniegs soda mērķi – sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, jo šādā gadījumā vainīgā persona netiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam. Šādas situācijas neveicina arī soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprinās ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas *(skatīt Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 8.jūnija lēmumu lietā Nr. SKK-24/2011,Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2014.gada 30.septembra lēmumu lietā Nr.SKK-106/2014).*

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Ņemot vērā norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir sodāms ar inkriminētā panta sankcijā paredzēto īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi. Tiesa nesaskata par iespējamu apsūdzētam noteikt kādu vieglāku soda veidu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, jo iepriekš piemērotais sods - piespiedu darbs nav atturējis apsūdzēto no analoģiska jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, /pers. D/ ir nosakāms galīgais sods pēc vairākiem spriedumiem, jo noziedzīgo nodarījumu, par kuru viņš tiek tiesāts šajā kriminālprocesā, /pers. D/ izdarījis pirms Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.janvāra sprieduma spēkā stāšanās.

Tiesa uzskata, ka /pers. D/ pēc abiem spriedumiem noteiktie sodi ir pilnīgi saskaitāmi un soda laikā ieskaitāms pēc Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.janvāra sprieduma - izciestās 64 piespiedu darba stundas, izciestais transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas sods 1 mēnesi 24 dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu, piespiedu darbs izpildāms patstāvīgi.

Lietā apsūdzētam drošības līdzeklis nav piemērots un tiesa nesaskata nepieciešamību to noteikt arī ar tiesas spriedumu.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no teiktā un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 523.panta pirmo prim daļu, 524., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.pantā paredzētā nozieguma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi;

saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, sodu /pers.D/noteikt pēc spriedumu kopības ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.janvāra spriedumu (stājies spēkā 05.02.2019.), pilnīgi saskaitot sodus, un galīgo sodu /pers. D/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi un piespiedu darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 10 (desmit) mēnešiem 9 (deviņām) dienām.

Brīvības atņemšanas soda sākumu /pers. D/ skaitīt no aizturēšanas brīža.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, soda termiņā ieskaitīt sodu pēc Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.janvāra sprieduma - izciestās 64 piespiedu darba stundas, izciesto transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas sodu 1 mēnesi 24 dienas.

Neizciestais piespiedu darbs 56 piespiedu darba stundas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu, piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi.

Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā nenoteikt.

Procesa dalībnieki: prokurors un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Pēc lūguma iesniegšanas termiņa beigām tiesa pilnu spriedumu sagatavos 14 dienu laikā, paziņojot par tā pieejamības datumu.

Pilns tiesas spriedums ir pārsūdzams 10 dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese G.Širaka